

1 Primärproduktion

1.1 Jordbruk

Jordbruksstatistiken baseras i huvudsak på uppgifter som sedan 1968 insamlas på blankett direkt från jordbrukarna i samband med lantbruksregistreringen i juni varje år samt i olika urvalsundersökningar. Vid lantbruksregistreringen inhämtas uppgifter om bl.a. arealer, arealens användning och antal husdjur.

Som jordbruksföretag räknas i jordbruksstatistiken företag med mer än 2,0 hektar åkermark. Även företag med mindre åkerareal men med större djurbesättningar eller trädgårdsodling av viss storlek ingår i den löpande jordbruksstatistiken.

Den årliga statistiken från lantbruksregistret, vad gäller grödfördelning, antal husdjur m.m. är fr.o.m. 1996 urvalsbaserad vissa år. Cirka 15 000 företag ingick i urvalet 1998. Uppgifterna för 1999 baseras dock på en totalräkning.

Den största urvalsundersökningen i övrigt idag är skördeuppskattningarna, i vilka uppgifter inhämtas om främst skördeutfall. Det är skördeuppskattningarna som tillsammans med lantbruksregistret utgör underlag för beräkning av skördens storlek.

I detta avsnitt redovisas vissa uppgifter från skördeuppskattningarna och den produktionsstatistik som sammanställs av Jordbruksverket

Produktion

Tabell 1.1.1

Totalskördar av vissa grödor, 1 000 ton. (Treårsmedeltal för perioden 1960–1992)

Harvested total yields of certain crops, 1000 tons. (Means for three years for the period 1960–1992)

	Höst- vete	Vår- vete	Råg	Korn	Havre	Mat- potatis ¹	Potatis för stjär- kelse (fabriks- potatis) ¹	Socket- betor	Höst- raps
1960–1962	646	270	190	865	1 204	1 514	¹	..	..
1965–1967	739	175	149	1 440	1 273	1 408	¹	1 524	125
1970–1972	877	141	292	1 904	1 697	1 290	¹	1 683	116
1975–1977	1 336	244	360	1 898	1 329	732	326	2 089	121
1980–1982	969	281	203	2 334	1 682	763	346	2 391	119
1985–1987	1 093	449	149	2 181	1 531	777	367	2 014	133
1990–1992	1 566	144	212	1 773	1 272	839	317	2 180	200
1993	1 585	161	230	1 671	1 295	976	²	2 535	²
1994	1 170	175	173	1 661	991	763	²	2 350	²
1995	1 363	191	206	1 655	947	792	282	2 478 ³	129
1996	1 794	236	166	2 014	1 200	853	348	2 430	50
1997	1 822	234	139	2 012	1 274	874	340	2 639	53
1998	2 061	188	161	1 602	1 136	793	406	2 581	69
1999	1 326	333	117	1 794	1 055	675	316	2 753	56

1) Före 1972 skedde för totalskördarna ingen uppdelning på mat- och fabrikspotatis.

2) Jämförbara uppgifter föreligger inte.

3) Ej helt jämförbar med tidigare uppgifter.

Källa: SCB, Skördeuppskattningarna, Sockerbolaget AB (numera Danisco Sugar AB) samt Oljeväxtkontoret.

Primärproduktion

Tabell 1.1.2
Jordbrukets produktion av animalieprodukter, 1 000 ton
Agricultural production of animal products, 1000 tons

	Mjök in- vägd vid mejerier	Ägg ¹	Fjäder- fäkött	Slaktdjur ²			Häst	Får och lamm	Svin	Summa kött
				Kalv	Stor- bo- skap	Summa nöt- och kalvkött ⁵				
1990	3 432	79	49	5	138	144	2	5	289	440
1991	3 130	70	55	4	132	136	2	4	266	408
1992	3 133	72	60	3	126	129	2	4	276	411
1993	3 287	70	65	4	137	140	2	4	290	436
1994	3 357	67	75	4	137	141	2	4	306	453
1995	3 243	69	80	3	140	143	2	3	309	458
1996	3 258	71	82	4	134	137	2	4	319	462
1997	3 276	70	90	4	145	148	2	3	329	480
1998	3 277	69	87	4	139	143	2	3	330	478
1999	3 299	69	92	4	140	144	2	4	325	475

1) Partihandelns inköp av ägg. En betydande del av försäljningen går vid sidan om partihandeln.

2) Slaktade kvantiteter av respektive djurslag. Hemslakt ingår ej.

Källa: SJV.

1.2 Trädgårdsodling

Företag med trädgårdsodling ingår i den årliga lantbruksregistreringen. För trädgårdsföretagen sker också uppgiftsinsamling vart tredje år vid

särskilda trädgårdsräkningar eller trädgårdsinventeringar. Uppgifterna vid dessa räkningar/inventeringar avser i huvudsak produktionsdata för föregående verksamhetsår.

Tabell 1.2.1
Total skörd av köksväxter, ton
Total harvest of vegetables, tons

	1971	1976	1981	1984	1987	1990	1993	1996	1999
Gurka	13 528	17 789	26 017	24 856	19 650	28 548	27 782	32 468	36 615
Tomater	8 680	11 700	10 211	12 259	15 542	17 887	18 889	18 209	19 307
Matlök	6 367	10 174	14 531	21 664	11 144	22 292	23 999	23 541	35 283
Purjolök	2 214	2 403	2 299	2 673	1 908	2 492	2 382	2 960	3 245
Morötter	35 405	43 637	53 850	61 520	55 461	73 485	80 349	87 308	84 308
Rödbetor	15 199	18 272	11 070	12 633	8 493	11 284	11 609	12 389	14 400
Kålrötter	..	..	..	..	6 125	5 929	6 173	7 201	5 945
Blomkål	6 179	5 425	5 417	5 514	4 411	4 682	4 708	6 150	6 028
Vitkål	22 736	23 061	29 330	34 037	17 556	19 120	23 829	22 063	19 842
Salladskål	..	..	2 781	3 507	3 429	3 737	4 141	2 968	1 194
Isbergssallat	1 872	2 592	4 123	5 879	5 826	9 358	10 071	12 810	19 325
Annan sallat ¹	6 342	5 671	4 587	2 932	3 197	3 501	4 512	389	538
Majs	..	..	..	..	105	478	304	515	524
Melon	316	377	177	159	305	118	114	180	155

1) I statistiken t.o.m. 1996 har skett redovisning i 1000 st. Omräkning till ton har här skett med faktorn 0,3 (1 st. = 300 gram). Fr.o.m. 1996 redovisas enbart skörden på friland. År 1999 sker redovisning i ton.

Källa: SCB, Trädgårdsräkningarna och Trädgårdsinventeringarna.

Tabell 1.2.2
Skörd av frukt och bär, ton
Harvest of fruits and berries, tons

	Frukt				Bär ¹				
	Äpple	Päron	Plommon	Körsbär	Jordgubbar	Hallon	Svarta vinbär	Röda vinbär	Krusbär
1971	21 018	3 243	1 285	85	6 908	79	547	55	11
1976	23 457	5 072	2 038	108	8 067	100	675	57	13
1981	21 408	4 237	1 208	75	9 750	138	1 258	19	2
1984	23 917	4 279	1 271	56	8 828	99	1 671	..	..
1987	15 647	1 853	530	34	9 114	110	1 179	..	..
1990	16 768	2 956	584	20	8 156	99	753	..	..
1993	17 562	2 593	503	54	11 071	123	854	..	..
1996	17 053	1 281	557	77	11 700	121	798	..	..
1999	18 006	1 159	388	196	12 520	118	478	..	..

1) I statistiken för 1971 redovisades bärskördarna i 1000 liter. Omräkning till ton har här skett genom division av literuppgifterna med 2 (2 liter = 1 kg).

Källa: SCB, Trädgårdsräkningarna och Trädgårdsinventeringarna.

1.3 Fiske

Tillförseln av fisk kartläggs löpande varje år genom uppgifter om landad fångst, i huvudsak från ca 160 s.k. fångstmottagare i det första mottagarledet. SCB svarade för uppgiftsinsamlingen fram till september 1999 då den togs över av Fiskeriverket. Fiskeriverket svarar också för uppgiftsinsamlingen för sötvattenfisket genom uppgifter direkt från yrkesfiskarna. Före 1995 samlas

des uppgifterna till sötvattenfisket in av länsstyrelserna. I huvudsak avser uppgifterna till fiskestatistiken volymuppgifter med uppdelning på arter.

SCB samlar årligen in uppgifter från de närmare 450 företag som bedriver vattenbruk. Knappt 300 av dessa företag producerade 1998 produkter för konsumtion. Övriga företag var inriktade på produktion av s.k. sättfisk.

Tabell 1.3.1

Saltsjöfisket, landad vikt, ton

Sea-fisheries, landed weight, tons

	Totalt	Varav								
		Ål	Lax	Torsk	Gråsej	Sill och strömming	Makrill	Foderfisk	Havskräfta	Nordhavsräka
1970	284 180	1 209	539	22 808	1 923	89 591	3 404	138 735	336	2 742
1973	218 400	1 212	696	24 202	1 862	87 217	2 870	80 937	452	2 130
1976	202 913	935	623	25 804	1 378	79 819	4 431	71 607	262	2 530
1979	191 090	956	479	23 075	179	122 153	3 858	27 322	439	1 651
1982	242 860	1 161	499	42 908	315	129 640	692	55 480	648	1 396
1985	225 907	1 116	917	52 017	1 495	103 095	888	51 078	1 116	1 506
1990	240 708	813	1 144	49 388	710	86 841	578	88 865	1 098	1 527
1991	227 989	952	830	39 651	1 283	95 231	218	73 087	1 253	1 814
1992	300 906	1 048	902	19 100	2 798	93 612	1 594	165 089	772	2 062
1993	335 741	1 016	883	15 524	4 200	64 483	3 270	233 301	864	2 171
1994	379 014	1 127	664	26 791	4 547	53 143	7 515	273 899	765	2 566
1995	395 721	845	446	28 595	1 694	55 535	5 181	290 084	909	2 678
1996	361 672	945	603	35 860	1 502	57 860	5 387	246 566	1 105	2 176
1997	349 793	931	495	30 256	1 398	44 733	4 197	252 759	1 130	2 403
1998	402 840	533	498	19 542	1 573	35 640	4 470	318 936	1 318	2 283
1999 ¹	328 863	595	363	19 662	1 635	46 090	4 985	241 817	1 262	2 299
Varav landad:										
– På västkusten	129 505	187	2	7 733	224	21 613	387	90 058	1 243	2 287
– På sydkusten	23 803	339	110	7 675	0	2 185	0	12 570	-	-
– På ostkusten	46 799	69	88	2 727	-	1 850	-	39 804	-	-
– I utlandet	128 754	0	164	1 527	1 411	20 443	4 598	99 385	-	-

1) Preliminära uppgifter. År 1998 var den totala fångstmängden enligt preliminärstatistiken 0,5 procent lägre än motsvarande uppgift enligt definitivstatistiken.

Källa: SCB, Fiskestatistiken.

Tabell 1.3.2

Det yrkesmässiga fisket i sötvatten¹, mängd, ton

Catches in inland waters by professional fishermen, tons

	Totalt	Varav										
		Lax och öring	Röding	Sik	Siklöja	Varav löjrom	Gädda	Gös	Abborre	Äl	Flod-/sig-nal-kräfta	Övrig fisk, foder fisk
1986	2 235	48	69	205	735	39	220	340	126	92	0	400
1987	2 100	43	58	199	680	42	196	378	122	89	0	335
1988	2 185	51	50	192	568	33	206	474	164	136	0	344
1989	2 163	55	52	268	432	26	228	462	175	109	1	381
1990	2 064	60	57	256	481	30	216	321	176	129	2	366
1991	2 132	76	66	253	513	30	219	311	180	132	3	379
1992	2 307	84	69	226	489	29	205	353	192	132	4	553
1993	2 260	86	57	199	528	25	168	356	220	129	4	513
1994	2 250	67	65	247	593	35	158	354	211	171	5	379
1995	1 927	68	47	202	492	29	154	299	216	127	5	317
1996	1 786	49	25	180	604	36	156	279	173	97	6	216
1997	2 011	69	24	195	522	30	149	311	278	142	9	312
1998, prel	1 575	71	28	185	273	16	139	287	250	112	6	224

1) År 1998 kom drygt 80 procent av fångstmängderna från fisket i Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmarren.

Källa: SCB, Fiskestatistiken.

Tabell 1.3.3

Produktionen av matfisk, kräftdjur och blötdjur inom vattenbruket, hel färskvikt, ton, produktionsvärde i mkr samt antal odlingar

Production of food fish, lobsters and molluscs in aquaculture, fresh-weight, tons, production value in SEK, millions, number of cultivations

	Ton								Milj kr	Antal matfisk-odlingar ¹	Antal kräft- och blötdjurs-odlingar ¹
	Regnbåge	Lax	Äl	Röding	Öring	Summa matfisk	Musslor	Kräftor			
1986	3 785	160	59	22	2	4 028	325	1	94,8	249	12
1987	4 388	224	104	27	..	4 743	2 556	1	128,9	274	24
1988	6 783	363	233	77	..	7 456	858	3	199,0	297	52
1989	6 634	771	190	98	..	7 693	241	4	170,9	284	79
1990	7 100	602	179	90	4	7 975	1 163	8	189,0	276	86
1991	5 834	270	160	85	3	6 352	1 643	8	145,1	252	95
1992	5 124	388	195	73	2	5 782	1 353	8	133,5	211	112
1993	4 865	4	192	114	4	5 179	737	11	128,2	233	140
1994	5 029	7	182	105	4	5 327	2 095	10	153,1	206	136
1995	5 772	19	158	85	6	6 040	1 521	12	153,1	203	139
1996	5 778	..	184	100	..	6 075	1 821	10	136,9	177	144
1997	4 875	-	215	183	3	5 276	1 425	8	128,3	169	143
1998	4 457	-	232	347	4	5 040	455	9	124,2	152	134
1999	4 458	..	253	386	..	5 109	954	9	143,2	146	139

1) Odlingar med odling av flera fiskarter är redovisade som en odling. Odlingar med både matfisk- och kräft-/blötdjursodling har redovisats som kräft- och blötdjursodling.

Källa: SCB, Fiskestatistiken.

1.4 Annan primärproduktion

Naturvårdsverket (SNV) utarbetar varje år statistik över den totala avskjutningen av älg och fram t.o.m. 1995 även över kronhjort och dovhjort.

Statistik saknas över avskjutningen av rådjur och småvilt som t.ex. harar. Vidare saknas stati-

stik över antalet hjortdjur och vildsvin i vilt-hägn. Den hjortköttproduktion som sker i vilt-hägn bedöms i dag ha ungefär samma omfattning som motsvarande produktion av jakt.

Jakt

Tabell 1.4
Under tillåten jakttid fällda älgar och hjortar
Annual harvest of moose and deer during open season

År ¹	Älgar	Därav		Kron- hjortar	Dov- hjortar
		tjurar	kor		
1966/70	32 333	14 274	10 637	88	..
1975	51 596	22 640	12 358	171	..
1980	132 202	48 183	30 169	301	1 762
1981	151 896	53 773	36 814	379	2 069
1982	174 709	56 989	47 657	400	1 827
1983	168 405	53 714	45 395	471	2 051
1984	143 778	48 078	38 179	549	2 539
1985	128 014	40 225	34 841	585	2 887
1986	122 246	35 881	34 676	577	2 843
1987	128 595	37 944	34 498	576	2 416
1988	134 947	39 196	35 218	628	2 764
1989	136 487	39 836	36 019	622	3 022
1990	129 597	38 518	32 918	702	3 516
1991	113 745	35 281	27 815	634	3 386
1992	99 372	32 070	24 702	738	3 295
1993	94 240	29 391	25 532	754	3 617
1994	88 482	27 144	21 293	793	2 955
1995	91 140	28 706	21 238	807	105
1996	91 079	28 618	22 502	–	–
1997	94 381	29 850	23 203	–	–
1998	101 930	31 260	25 904	–	–
1999	107 497	32 424	28 036	–	–

1) Uppgifterna avser jaktsäsong, som ej helt sammanfaller med kalenderår.

Källa: SNV.

Källor:

Tabell 1.1.1. Uppgifter om hektar- och totalskördar publiceras årligen av SCB i Statistiska meddelanden, serie JO, senast J 12 SM 0001, "Hektar- och totalskördar 1999, Definitiva resultat". Redovisning lämnas bl.a. för län. För socker har uppgifter om skördar erhållits från Sockerbolaget (numera Danisco Sugar AB) och för oljeväxter fram t.o.m. 1993 från Oljeväxtkontoret (tidigare Sveriges Oljeväxtintressenter, SOI). Treårsmedeltalen i tabellen grundas på särskild beräkning inom SCB. Statistiken publiceras även på SCB:s webbplats www.scb.se

Tabell 1.1.2. Jordbruksverket publicerade för under 1998–1999 uppgifter varje månad om jordbrukarnas produktion och leveranser av olika jordbruksråvaror i publikationsserien "Priser, prisindex, produktion och utrikeshandel inom livsmedelsområdet – Månadsstatistik". Fram t.o.m. 1997 skedde publicering i Jordbruksekonomiska meddelanden. Publicering sker fr.o.m. 2000 enbart på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se. Uppgifterna om fjäderfäslakten ingår inte i denna publicering men har publicerats i Jordbruksstatistisk årsbok.

Tabell 1.2.1. Uppgifter om skördar m.m. inom trädgårdsodlingen publiceras intermittent av SCB i Statistiska meddelanden, serie J, senast J 10 SM 0002, "Trädgårdsräkningen 2000. Uppgifter avseende 1999". Redovisning lämnas bl.a. för län och vissa kommuner. I SM-serien publiceras varje år uppgifter om antal företag, arealer, växthusyta m.m. inom trädgårdsodlingen, senast J 10 SM 0001, "Åkerarealens användning och trädgårdsväxter den 10 juni 1999".

Tabell 1.2.2. Se tabell 1.2.1.

Tabell 1.3.1. Uppgifter om ilandförd fångst inom saltsjöfisket publiceras varje år av SCB i Statistiska meddelanden, serie J, senast J 55 SM 9901, "Saltsjöfiskets fångster under 1998. Definitiva uppgifter". Uppgifterna för 1999 har publicerats i JO 50 SM 0001, "Saltsjöfiskets fångster under december 1999 samt hela 1999. Preliminära uppgifter".

Tabell 1.3.2. Uppgifter om ilandförd fångst inom det yrkesmässiga sötvattenfisket har publicerats i Statistiska meddelanden, serie J, senast J 56 SM 9901, "Det yrkesmässiga fisket i sötvatten 1998. Preliminära uppgifter".

Tabell 1.3.3. Uppgifter om produktionen inom vattenbruket publiceras varje år av SCB i Statistiska meddelanden, serie JO, senast J 60 SM 0001, "Vattenbruk 1999".

Tabell 1.4. Naturvårdsverket sammanställer varje år uppgifter om avskjutningen av älg. Någon regelmässig publicering sker inte. Fram t.o.m. 1995 omfattade statistiken även hjortar.

Allmänt källmaterial:

SCB, Jordbruksstatistisk årsbok, 2000.